

Pedagogisch Beleid

Kinderopvang Zowiezo Heerhugowaard

2018

Kinderopvang Zowiezo Heerhugowaard

Kinderdagverblijf Heerhugowaard

Deimoslaan 4

1702 CK Heerhugowaard

tel. 072 – 888 83 05

info@zowiezo.nu

Inhoudsopgave

Voorwoord	Pagina 4
1. Opvoedingsdoelen	Pagina 6
1.1 Het opvoedingsdoelen	
1.2 Vier pedagogische basisdoelen	
1.3 Interactieve vaardigheden van pedagogisch medewerkers	
2. Groepssamenstelling	Pagina 10
2.1 Groepssamenstelling	
2.2 Wijziging in samenstelling stamgroep	
2.3 Plaatsingsbeleid	
3. Pedagogisch handelen	Pagina 12
3.1 Thematisch werken	
3.2 Dagindeling	
3.3 Wenprocedure	
3.4 Observatie ZIKO en Peuterestafette	
3.5 Mentor Kinderen	
3.6 Zindelijkheidstraining	
3.7 Kinderparticipatie	
4. Gezondheid	Pagina 15
4.1 Eten en drinken	
4.2 Trakteren op de groep	
4.3 Ziektebeleid	
4.4 Voedingsmiddelen inkoop, bereiden en bewaren	
5. Veilige omgeving	Pagina 15
5.1 Veilige omgeving	
5.2 Drie-uursregeling	
5.3 Ruimtes	
5.4 Groepen	
5.5 Materiaal en activiteiten	
6. Personeel	Pagina 17
6.1 Medewerkers	
7. Ouders	Pagina 17
7.1 Contact met de ouders	
7.2 De ouders als klant	
7.3 Samenwerking met ouders	
7.4 Communicatie met ouders	
7.5 Oudercommissie	
7.6 Klachtenprocedure	

Bijlage

Huisregels

Dagprogramma

Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang Zowiezo Heerhugowaard

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Zowiezo Heerhugowaard. Hierin wordt beschreven hoe wij de vier pedagogische basisdoelen aanbieden aan kinderen. Veel beleid en protocollen zijn van invloed op het pedagogisch beleid en andersom. Naar deze documenten wordt in dit stuk verwezen. Op ons kinderdagverblijf in Heerhugowaard bieden wij kleinschalige en flexibele opvang aan door middel van een babygroep 0-2 jaar en een peutergroep 2-4 jaar.

Als directie en medewerkers van Kinderopvang Zowiezo leveren we kwalitatief goede kinderopvang in de leeftijd 0-4 jaar. In dit beleidsplan hebben we als directie, in overleg met de pedagogisch medewerksters en de oudercommissie, het kader voorgelegd voor de opvang die ons voor ogen staat. Het geeft de achterliggende opvattingen aan en juist omdat we dit kader hebben, kunnen we de gedachten over de praktijk ordenen en verantwoorden. Het één kan niet zonder het ander; geen theorie zonder praktijk en geen praktijk zonder theorie. Pedagogisch medewerksters moeten er richting en inspiratie voor hun pedagogisch handelen aan kunnen ontleen, ouders moeten een duidelijk beeld krijgen van wie wij zijn, wat de pedagogische visie is en wat zij op basis daarvan kunnen verwachten met betrekking tot het pedagogisch handelen in op de groepen.

In het pedagogisch overleg bespreken wij items uit het beleid en evalueren wij jaarlijks of er de nodige aanpassingen gedaan moeten worden. De oudercommissie heeft haar goedkeuring aan dit pedagogisch beleidsplan gegeven. Via de oudercommissie kunt u een bijdrage leveren en meedenken over het pedagogisch beleidsplan en andere inhoudelijke onderwerpen.

Dit is een herziene versie van het pedagogisch beleidsplan van 2017. Het concept van de hernieuwde versie is uitgebreid doorgesproken met alle betrokkenen die met kinderopvang Zowiezo te maken hebben. Naast dit pedagogisch beleidsplan hebben we ook voor de buitenschoolse opvang een eigen beleidsplan op de locatie in Heerhugowaard.

Het pedagogisch beleidsplan ligt voor ouders ter inzage op het kinderdagverblijf, ouders kunnen ook de meest recente versie downloaden vanaf onze internetsite (www.zowiezo.nu) Alle andere protocollen waar in dit beleidsplan naar verwezen wordt, liggen ter inzage.

Wij wensen u veel leesplezier.

Team Zowiezo kinderopvang

Hoofdstuk 1 Opvoedingsdoelen

1.1 Het opvoedingsdoel

Wat in potentie aanwezig is in het kind, wordt door ons gestimuleerd. Zo kan een kind zijn en verder groeien tot wie hij werkelijk is. Om dit te bereiken, kijken en luisteren wij goed naar kinderen. Onze visie op opvoeden is dat wij aansluiten bij het kind en zijn mogelijkheden.

De ouders dragen de zorg voor en opvoeding van hun kind(eren) tijdelijk aan ons over. Daarom hebben de kinderen bij kinderopvang ZoWieZo te maken met professionele opvoeders: de pedagogisch medewerkers. Zij zijn zich bewust van hun grote verantwoordelijkheid en nemen deze taak met veel plezier, positieve energie en deskundigheid op zich.

Kinderopvang Zowiezo is gericht op het verder helpen ontwikkelen van kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Kinderen zelf laten ontdekken is voor ons een belangrijk uitgangspunt in het begeleiden van jonge kinderen en hun ontwikkeling. Door positieve aandacht te geven proberen wij hun nieuwsgierigheid en enthousiasme te voeden en ze te leren om vertrouwen te krijgen in hun eigen mogelijkheden. Door veel en goed naar hen te kijken en te luisteren ervaren zij dat ze serieus worden genomen. Kinderen ontwikkelen zelfvertrouwen als je ze de ruimte geeft om met elkaar bezig te zijn en ook als je ze zelf hun eigen problemen laat oplossen.

1.2 Vier pedagogische basisdoelen

De vier pedagogische basisdoelen zijn beschreven door Marianne Riksen-Walraven. De Wet Kinderopvang verplicht iedere kinderopvangorganisatie om deze doelen aan kinderen aan te bieden. Als kinderopvangorganisatie zijn wij onderdeel van het opvoedingsproces van ieder kind dat bij ons komt. Hierdoor hebben wij een serieuze rol in het leven van kinderen en ouders. Aan de hand van deze doelen geven wij invulling aan die rol. Hieronder geven wij een korte beschrijving van de vier opvoedingsdoelen.

- een gevoel van emotionele veiligheid;
- gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie;
- gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie;
- de kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken.

1. Het gevoel van emotionele veiligheid;

Een thuis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Als een kind zich emotioneel veilig voelt, draagt dat in positieve zin bij aan het gevoel van welbevinden. Wij zien het als een voorwaarde voor een kind om zelfstandig te kunnen worden en zich optimaal te ontwikkelen.

Wanneer kinderen die veiligheid daadwerkelijk ervaren, durven zij op onderzoek uit te gaan en willen zij gaan ontdekken. Als een kind zich veilig voelt en weet dat hij op de pedagogisch medewerker kan terugvallen, kan het zijn aandacht richten op zijn omgeving en is hij vrij om nieuwe indrukken op te doen. Voor de pedagogisch medewerker betekent dit onder andere dat ze betrokken is bij wat de kinderen beleven, voelen en ervaren. Behalve de interactie zijn er ook andere factoren die kinderen helpen om een gevoel van veiligheid en vertrouwen te geven. Door bijvoorbeeld de contacten met andere kinderen, wordt er emotionele veiligheid ervaren. Het kind zal geleidelijk de leiding, andere kinderen en de ruimte leren kennen. Duidelijkheid en structuur is belangrijk om een veilige basis te creëren.

- Pedagogisch medewerkers leiden het contact met andere kinderen in goede banen zodat de groep voor alle kinderen een veilige plek is.
- De dag verloopt volgens een vaste dagindeling. De pedagogisch medewerkers dragen er zorg voor dat alle activiteiten op de afgesproken tijdstippen worden uitgevoerd, waarmee zij de kinderen structuur en veiligheid bieden. Vooral rond de maaltijden houden pedagogisch medewerkers een vaste volgorde aan. Vaste punten op een dag bieden herkenning en veiligheid. Kinderen vinden het merkbaar plezierig als een dag voorspelbaar verloopt.
- De pedagogisch medewerkers hebben een cruciale rol in het geven van een gevoel van veiligheid aan een kind. Zij hebben daarom oog voor de behoeften van een kind en spelen daar tijdig op in. Zij begeleiden de gebeurtenissen van het kind optimaal. Ze doen samen met de kinderen dingen als voorlezen, knutselen, zingen en spelen. De kinderen worden positief benaderd, serieus genomen en geaccepteerd zoals ze zijn. De kinderen krijgen de ruimte om klein of juist al groot te zijn. Bij corrigeren wordt het gedrag van het kind afgekeurd en niet het kind zelf.
- Duidelijkheid over wat wel en niet mag draagt ook bij aan een veilige en voorspelbare omgeving voor kinderen. Bij de ontwikkeling hoort het ontdekken van de eigen grenzen en die van Zowiezo kinderopvang. De pedagogisch medewerkers zullen hierin zorgen voor duidelijkheid en zijn consequent. Soms krijgt een kind te horen dat iets niet mag of dat het echt afgelopen moet zijn.
- De pedagogisch medewerkers vieren samen met de kinderen feestdagen, verjaardagen en afscheidsfeesten.
- De pedagogisch medewerkers hebben ook een belangrijke taak bij het opvangen van de kinderen in de ochtend. Sommige kinderen hebben er wat moeite mee dat de ouders het kind achterlaten nadat het gebracht is. Ons beleid is dat de ouders niet stiekem weggaan, maar duidelijk afscheid nemen. Eén van de pedagogisch medewerkers vangt het kind op en samen wordt er gezwaaid naar de weggaande ouder. De ervaring heeft geleerd dat het afscheid in dit soort gevallen niet te lang moet duren. De ouder mag best even blijven maar als hij/zij gaat dan moet er ook duidelijk afscheid worden genomen van het kind zodat het kind weet dat de ouder weggaat.

Naast deze taken is de pedagogisch medewerker ook verantwoordelijk voor de lichamelijke behoeften en dagelijkse verzorging van de kinderen. Hieronder vallen het bieden van eten, drinken, rust, lichamelijke verzorging en slaap. Deze dagelijkse verzorging van de kinderen gaat gepaard met heel veel interactiemomenten met de kinderen. De kinderen leren dat de pedagogisch medewerkers er voor hen zijn en tegemoet komen aan hun behoeften. In combinatie met de emotionele veiligheid die ze de kinderen bieden wordt de basis gelegd voor veilige hechting op de groep.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van een persoonlijke competentie

Het is belangrijk dat de kinderen de gelegenheid krijgen om zich in hun eigen tempo en op hun eigen wijze te ontwikkelen. We willen de ontwikkeling stimuleren en zullen er dan ook alles aan doen om een mogelijke ontwikkelingsachterstand te minimaliseren. We stimuleren de persoonlijke competentie door het op natuurlijke wijze aanbieden van voldoende spel- en ontwikkelingsmogelijkheden. Om die reden staat in het pedagogisch beleid omschreven op welke manier je de ontwikkeling kunt stimuleren van een kind, maar ook van de groep. Ook het observeren van de ontwikkeling vinden we heel belangrijk, zodat je weet waar je meer aandacht aan kunt besteden in de omgang met een kind. De pedagogisch medewerkers hebben in hun opleiding kennis gekregen van de ontwikkelingsstadia die een kind doormaakt. Op basis van die kennis kunnen zij hun aanpak van een kind aanpassen. Ieder kind heeft hierbij een eigen mentor. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders en is het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Meer over observeren kunt u lezen onder het kopje observeren met ZIKO en de peuterestafette. Meer over het mentorschap kunt u lezen in het hoofdstuk 'pedagogisch

handelen'. De pedagogisch medewerkers hebben in hun dagelijks werk de volgende taken waarbij het stimuleren van persoonlijke competenties aan bod komt:

- Ruimte geven aan individueel spel. Kinderen hoeven niet altijd samen te spelen. Het is ook goed wanneer kinderen een tijdje alleen met iets spelen.
- Regelmatig buiten spelen met de kinderen. Bij Zowiezo vinden we het belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk, het liefst dagelijks buiten spelen, ook wanneer het minder mooi weer is.
- Stimuleren van creativiteit. Pedagogisch medewerkers stimuleren de creativiteit van kinderen door knutselactiviteiten en het maken van werkjes. Het gaat hierbij vooral om het plezier dat een kind heeft bij het knutselen en niet om het eindresultaat. Het stimuleren van de creativiteit wordt aangeboden volgens het VVE programma Uk & Puk.
- Het op natuurlijke wijze stimuleren van de ontwikkeling tijdens spelmomenten.
- Spelenderwijs prikkelen de pedagogisch medewerkers de kinderen door suggesties te doen die een stapje voor zijn op het ontwikkelingsniveau van het kind.
- Het signaleren en aanpakken van ontwikkelingsproblemen. Hierover kunt u meer lezen in hoofdstuk 3.
- Aandacht voor de behoeften van het individuele kind. Pedagogisch medewerkers hebben nadrukkelijk aandacht voor de individuele behoeften en de ontwikkeling van ieder kind. Ze geven ieder kind aandacht in de vorm van een complimentje, een gesprekje, etc.
- Pedagogisch medewerkers observeren in hoeverre kinderen sturing nodig hebben en wat zij al zelfstandig kunnen en spelen hier actief op in. Zij stemmen hun handelen af op de individuele behoeften van het kind.
- Kinderen serieus nemen en accepteren. Pedagogisch medewerkers nemen de kinderen en hun gevoelens altijd serieus en hebben aandacht voor de kinderen. Door respect en eerbied voor (de gevoelens van) het kind te tonen krijgt het de mogelijkheid om zijn eigen ik te ontwikkelen.
- Kinderen moeten daarom de kans krijgen om hun emoties te uiten.
- Pedagogisch medewerkers praten met kinderen en luisteren aandachtig naar ze.
- De kinderen worden geaccepteerd zoals ze zijn en pedagogisch medewerkers zijn er niet op uit om de kinderen te veranderen.
- Wanneer kinderen geconfronteerd worden met teleurstellingen leren pedagogisch medewerkers hen hiermee om te gaan. Het is belangrijk voor het zelfvertrouwen van kinderen dat zij weten wat hun mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Kinderen moeten hun mogelijkheden kunnen uitbuiten, maar moeten ook leren dat ze niet overal goed in hoeven te zijn. Het is belangrijk om, wanneer een kind iets niet lukt, uit te leggen waarom het niet lukt, of om samen naar een oplossing te zoeken. Als dat niet kan dan moet je als pedagogisch medewerker het kind uiteindelijk helpen om dat feit te accepteren. Troosten is dan belangrijk, of samen verdriet hebben.
- Het begeleiden van de ontwikkeling van zelfstandigheid. Bij Zowiezo vinden we zelfstandigheid erg belangrijk. Het geeft een kind zelfvertrouwen en het biedt een gevoel van vrijheid in denken en handelen. Het biedt mogelijkheden tot zelfontplooiing en leert het kind zelfstandig keuzes maken. Pedagogisch medewerkers proberen de zelfstandigheid te stimuleren door in de eerste plaats het kind te aanvaarden zoals het is, ongeacht zijn leeftijd, ontwikkeling en kunnen. Vanuit deze houding bieden zij het kind mogelijkheden om de zelfredzaamheid te oefenen, die het op dat moment aan kan. Mensen, en vooral ook kinderen, zijn afhankelijk van elkaar. Deze afhankelijkheid wordt bij heel jonge kinderen verdiept en bevestigd.
- We onderscheiden twee gebieden van zelfstandigheid. Namelijk in lichamelijk zelfstandig worden, zichzelf kunnen verzorgen, en daarnaast de emotionele zelfstandigheid, bijvoorbeeld in het omgaan met anderen. Het praktisch oefenen van wat er in de omgeving gebeurt moet mogelijk zijn. Kinderen helpen mee met de dagelijkse werkzaamheden, zoals samen de tafel

dekken en/of opruimen, afwas naar de keuken brengen en opruimen. Zo leren zij samen verantwoordelijkheid dragen.

- Het begeleiden van de ontwikkeling van weerbaarheid. Met weerbaarheid wordt bedoeld dat een kind voor zichzelf op kan komen en zich bijvoorbeeld niet alles af laat pakken.
- Pedagogisch medewerkers stimuleren de weerbaarheid door kinderen in contact te laten komen met meerdere mensen, door kinderen mee te nemen naar andere ruimtes binnen het KDV buiten de eigen groepsruimte en door kleinere of grotere uitstapjes met de kinderen te maken.
- Bij een conflictsituatie tussen kinderen grijpen pedagogisch medewerkers niet te snel in zodat kinderen eerst zelf een oplossing leren zoeken. Daarnaast stimuleren pedagogisch medewerkers de weerbaarheid van kinderen door ze onder woorden te laten brengen waarom ze iets wel of niet willen, te leren hun gevoelens te benoemen.
- Het begeleiden van de ontwikkeling tot zindelijkheid. In de praktijk blijkt dat het voorbeeld van de andere kinderen een stimulerende werking heeft op het zindelijk worden. De pedagogisch medewerkers zullen het ook stimuleren als zij het gevoel hebben dat het kind toe lijkt aan zindelijkheidstraining. Ook hiervoor geldt dat afstemming tussen de ouders en Zowiezo belangrijk is.
- Het stimuleren van de taal- en motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden. Doordat pedagogisch medewerkers duidelijk en constant praten met de kinderen wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Ook door het zingen van liedjes en het lezen van boekjes wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Als een kind nog moeilijk uit de woorden komt zal steeds getracht worden het kind te verstaan.
- Een kind wordt verbeterd in zijn taal wanneer hij/zij onduidelijk of onjuist spreekt, wij herhalen en vertellen de juiste woorden.
- De pedagogisch medewerkers stimuleren de motorische ontwikkeling door de kinderen zelf de vrijheid te geven om activiteiten te ondernemen. Dit wordt ondersteund door spelletjes, en zowel individueel als in groepsverband.
- Kinderen tussen de 0-4 jaar maken ook een seksuele ontwikkeling mee. Ze leren eerst hun eigen lichaam en het lichaam van een ander te ontdekken. Ze zien de verschillen tussen jongens en meisjes. Dit gebeurt op een speelse en nieuwsgierige manier. Een pedagogisch medewerker geeft tegelijkertijd ook kaders aan. Jonge kinderen leren bijvoorbeeld dat ze op de groep hun kleren aanhouden en dat en dat ze zich weer aankleden na een bezoek aan het toilet.

3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie.

Onder sociale competentie verstaan we het leren omgaan met anderen. Een kind dat de hele dag volwassenen om zich heen heeft die vaardigheden vertonen, leert van toekijken heel veel. Sommige vaardigheden moeten geoefend worden maar bij andere dingen gaat het leerproces ongemerkt. We noemen dit imiteren, een kind neemt (on)bewust het gedrag van een ander over. Het proces heeft zich voltrokken zonder belonen of afkeuring. Imitatie speelt een grote rol in de ontwikkeling van de persoonlijkheid en de sociale ontwikkeling. Voorwaarde voor imiteren is dat er een positieve verhouding bestaat tussen rolmodel en kind. Het imiteren gebeurt op basis van emotionele betrokkenheid. De pedagogisch medewerkers hebben dus heel duidelijk een voorbeeldfunctie. Zij leren kinderen sociale vaardigheden door deze zelf voor te doen, uit te leggen waarom dit gedaan wordt en indien nodig een kind erop aan te spreken. In de paragraaf over normen en waarden wordt uitgebreider omschreven welke sociale vaardigheden worden aangeleerd.

Bij Zowiezo worden veel dingen samen gedaan. Voorlezen, zingen en de maaltijden zijn belangrijke activiteiten. Aandacht en gezelligheid bij het samen zingen zijn van belang. Ook wordt gezamenlijk het speelgoed opgeruimd vanuit het idee dat de kinderen zich dienen te realiseren dat dingen niet vanzelf gebeuren.

De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gestimuleerd door baby's de gelegenheid te geven elkaar te imiteren, bijvoorbeeld door ze bij elkaar in de box te zetten. Verder geven pedagogisch medewerkers kinderen de ruimte initiatief te nemen naar anderen zodat hun zelfvertrouwen groeit en zij zich beter in een ander leren verplaatsen. We stimuleren kinderen om met elkaar samen te spelen en speelgoed te delen. In tafel situaties leren kinderen op hun beurt wachten bij het uitdelen van fruit of drinken.

In gesprekken aan tafel leren we kinderen dat we elkaar uit laten praten, en dan pas zelf te gaan praten. Op deze manier willen we kinderen meegeven dat het belangrijk is te luisteren naar elkaar. Tijdens gesprekjes proberen we alle kinderen erbij te betrekken, door bijvoorbeeld te vragen aan de andere kinderen of ze iets dergelijks ook wel eens hebben meegemaakt, Oudere kinderen krijgen de mogelijkheid jongere kinderen te helpen. We leren kinderen ook oog krijgen voor de gevoelens van andere kinderen. Na het tweede jaar spreken pedagogisch medewerkers kinderen vaker aan op hun verantwoordelijkheden. Bijvoorbeeld als ze een ander kindje pijn hebben gedaan. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van hun gevoel van meeleven. Ook helpen pedagogisch medewerkers kinderen hun gevoelens te benoemen, zodat zij dit beter een plekje kunnen geven. Ook hierin is de wijze waarop een pedagogisch medewerker reageert op het verdriet of de pijn van een kind een voorbeeld voor de andere kinderen.

We vinden het belangrijk om kinderen respect en begrip voor anderen bij te brengen. het kinderdagverblijf is daar een geschikte plek voor omdat er veel situaties voorkomen waarbij het belangrijk is om rekening met elkaar te houden. Sociaal gevoel is voor een kind een voorwaarde om zich thuis te voelen in een groep, en om een aardig mens te worden. Heel belangrijk is ook dat de kinderen er plezier in hebben om dingen samen te doen want sommige dingen zijn veel leuker met elkaar. Kinderen hebben op onze groepen de mogelijkheid om vriendschappen op te bouwen. Het is van belang dat wij deze vriendschappen niet onderschatten en hier ruimte voor geven. Als kinderen uit zichzelf een afstand houden met een ander kind, dan gaan we vriendschappen niet forceren. Ieder kind heeft recht op een voorkeur voor andere personen. Een kind kan ook voorkeuren voor pedagogisch medewerkers hebben, hier wordt rekening mee gehouden, maar we laten een kind pedagogisch medewerkers niet tegen elkaar 'uitspelen'.

De weerbaarheid van kinderen in een groep is ook een aandachtspunt. Doordat kinderen veel met elkaar omgaan, kunnen ze ook leren om met meningsverschillen om te gaan. We geven de kinderen de ruimte om onderling conflicten op te lossen, zonder inmenging van een volwassene. Soms is het echter nodig om in te grijpen, of mee te helpen wanneer het conflict voor (één van de) kinderen zo bedreigend is dat zij zich machteloos of angstig kunnen voelen.

4. de kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken.

Het overdragen van normen en waarden wordt op verschillende manieren gewerkt aan de overdracht van normen en waarden. Kinderen leren veel van het nadoen van volwassenen. De pedagogisch medewerkers hebben hierin dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Zij dragen de normen en waarden uit te dragen zoals die vanuit de organisatie gedragen worden. Voor de pedagogisch medewerkers zijn er daarom ook een aantal gedragsregels:

- Een kind wordt met respect behandeld.
- Een kind wordt aangesproken bij zijn/haar naam en vervolgens wordt er verteld wat er verwacht wordt. Probeer de kinderen in hun handelen te begrijpen, praat nooit negatief over hen als kind maar alleen over hun gedrag.
- Probeer negatief gedrag positief te benaderen: je zegt hoe het gewenste gedrag eruit moet zien, de pedagogisch medewerker die hiermee begint, gaat daarmee door tot het is opgelost.

- Leg de nadruk op positief gedrag door te belonen: positieve waardering (een compliment) werkt beter dan kritiek.
- Kinderen neem je serieus; er wordt naar het kind geluisterd, een gesprek tussen een kind en volwassene kun je dus niet zomaar onderbreken. Kinderen hebben ook een mening waar serieus mee moet worden omgegaan.
- Benader een kind naar zijn kunnen.
- Respecteer de eigenheid van een kind.
- Gebruik geen grove of kind onvriendelijke taal of uitdrukkingen, stopwoorden etc. Denk daarbij ook om de toonhoogte en het taalgebruik in het algemeen. Het stimuleren van het gebruik van beleefdheidsvormen is een duidelijke vorm van de overdracht van normen en waarden. Kinderen worden gestimuleerd om 'alsjeblieft' en 'dank je wel' te zeggen, maar ook 'wat zeg je' als ze je niet goed verstaan.
- Overdracht van waarden en normen gebeurt vooral door middel van gedrag. Gedrag wat in strijd is met onze waarden en normen wordt afgekeurd, daarbij wordt uitgelegd waarom bepaald gedrag gewenst of ongewenst is. Zo worden de achterliggende gedachten langzaam inzichtelijk voor de kinderen. Omdat de kinderen in een grote groep met elkaar samenspelen, is het belangrijk dat er voor de kinderen vaste regels zijn waar iedereen zich aan houdt.

De belangrijkste regels voor de kinderen zijn als volgt:

- De kinderen gooien niet met speelgoed of andere spullen.
- De kinderen mogen geen speelgoed van elkaar afpakken.
- We doen elkaar geen pijn en wij maken elkaar niet bang.
- Voor de tafelmomenten ruimen de pedagogisch medewerkers de meeste spullen samen met de kinderen op zodat zij leren dat dingen niet vanzelf gebeuren.
- De pedagogisch medewerkers leren de kinderen beleefdheden als: "dank je wel" en "alsjeblieft" zeggen en "wat zeg je"... zeggen als ze iets niet hebben verstaan.
- De kinderen spreken een ander aan bij hun naam.
- De kinderen wachten even als de pedagogisch medewerkers met elkaar of een ander aan het praten zijn.
- De kinderen wordt een gevoel voor hygiëne bijgebracht, bijvoorbeeld: Voor en na het eten en na toiletbezoek handen wassen.
- Als er iemand heeft geknoeid wordt het opgepakt/ opgeveegd, door het kind of door de pedagogisch medewerker

Al deze middelen zetten wij op een bewuste manier in, om de vier pedagogische doelen in opvoeding en ontwikkeling te ondersteunen en te bereiken.

1.3 Interactievaardigheden van pedagogisch medewerkers

Onze pedagogisch medewerkers bieden de vier opvoedingsdoelen aan de kinderen aan m.b.v. verschillende pedagogische middelen. Wij zien de leefomgeving als een pedagogisch middel, de groep, het activiteiten aanbod en het (spel-)materiaal dat we kinderen bieden. Maar als belangrijkste pedagogisch middel zien we de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Pedagogisch medewerkers hebben voortdurend interacties met kinderen. Om deze interacties van hoge kwaliteit te laten zijn, hebben zij bepaalde interactievaardigheden nodig. Hieronder geven wij een korte beschrijving van de zes NCKO- interactievaardigheden. Om deze vaardigheden bewust eigen te maken hebben alle medewerkers de TINK training gevolgd en volgen zij de VVE opleiding voor Uk en Puk. Ook zijn wij ons ervan bewust dat wij onze medewerkers hierin blijven stimuleren en staan deze vaardigheden centraal tijdens de pedagogische vergaderingen.

1. Sensitieve responsiviteit

Een pedagogisch medewerker die alle signalen van de kinderen goed herkent en daar adequaat en positief op reageert, heeft deze interactievaardigheid onder de knie. Een kind zal zich hierdoor begrepen, geaccepteerd en veilig voelen. Deze interactievaardigheid kan als basisvaardigheid gezien worden, hiermee kan een pedagogisch medewerker emotionele veiligheid bieden.

2. Respect voor autonomie

Een pedagogisch medewerker die kinderen stimuleert om dingen zelf te doen, zelf te proberen en zelf op te lossen, heeft respect voor de autonomie van kinderen. De individualiteit, motieven en perspectieven van kinderen worden op deze manier door de pedagogisch medewerker erkend, benoemd en gerespecteerd.

3. Structureren en grenzen stellen

Bij het structureren van activiteiten, situaties en taken voor kinderen, stelt de pedagogisch medewerker op een sensitieve manier grenzen. Hierdoor hebben kinderen overzicht en leren ze zich goed aan de afspraken houden. Er worden voldoende grenzen respectvol en tijdig gesteld door de pedagogisch medewerker, waardoor kinderen niet het idee krijgen dat zij telkens over grenzen heen gaan en het risico ontstaat om in een negatieve spiraal van corrigeren te belanden.

4. Praten en uitleggen

Wanneer een pedagogisch medewerker goed is in praten en uitleggen, dan praat zij met de kinderen en dan stemt zij de timing en de inhoud af op de behoefte, de interesse en het begripsniveau van de kinderen.

5. Ontwikkelingsstimulering

Een pedagogisch medewerker die extra dingen doet om kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden (motorisch, cognitief, taal en creatief) uit te dagen en te stimuleren, zet deze interactievaardigheid in. Wanneer zij dit goed doet, stemt zij het uitdagen en stimuleren af op de interesse, het ontwikkelingsniveau en de behoefte van het kind.

6. Begeleiden van interacties

Een pedagogisch medewerker is, naast vaardig zijn in het goed omgaan met individuele kinderen, tevens vaardig in het begeleiden van interacties tussen kinderen. Wanneer een pedagogisch medewerker de interacties tussen kinderen goed begeleidt, reageert zij positief op positieve interacties en (pro-)sociaal gedrag, en moedigt zij kinderen aan er voor elkaar te zijn.

Hoofdstuk 2 Groepssamenstelling

2.1 Groepssamenstelling

Op de locatie vangen wij dagelijks kinderen op in de leeftijd van 0-4 jaar. We hebben twee verschillende stamgroepen. De uitwerkingen van deze groepen staan hieronder per ruimte en samenstelling beschreven. We hanteren te allen tijde de beroepskracht- kindratio en berekenen deze via de rekentool www.1ratio.nl. Kinderen worden conform het plaatsingsbeleid geplaatst. Deze informatie kunt u vinden via de website van www.zowiezo.nu of via de coördinator planning op het kantoor.

Babyruimte:

Deze ruimte bevindt zich op de begane grond, aan de linkerkant van het pand. In deze ruimte hebben wij de babygroep gevestigd.

Op de stamgroep worden baby's vanaf 10 weken tot 2 jaar opgevangen. Wij vangen op deze groep maximaal 9 kinderen op, waardoor er niet meer dan twee pedagogisch medewerkers op een dag werken. De pedagogisch medewerkers van deze groep zijn verantwoordelijk voor de kinderen en inrichting van de groep. Het kan voorkomen dat een kind al eerder in de ontwikkeling, dan de leeftijd van twee jaar, klaar is voor de volgende groep. In overleg met ouders en de pedagogisch medewerkers kan dan besloten worden om een kind al eerder naar de volgende stamgroep over te plaatsen. Met bovenstaande uitzondering houden we uiteraard rekening met de beroepskracht-kindratio.

Peuterruimte

Deze ruimte bevindt zich op de begane grond, aan de rechterkant van het pand. Op deze stamgroep worden kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar opgevangen. De peutergroep heeft een maximaal van 16 kinderen, waardoor er twee pedagogisch medewerkers op een dag werken.

In overleg met de ouder(s) kan het voorkomen dat een kind, in de leeftijd van 1,5 tot 2 jaar, bij de peutergroep is ingedeeld. Er wordt gehandeld uit het belang van het kind, waarbij er gekeken wordt naar de persoonlijke ontwikkeling van het individu. Wij hanteren bij deze uitzondering een maximum van 13 kinderen in de leeftijd van 1,5 tot 4 jaar met twee pedagogisch medewerkers per dag.

Verticale groep

Door een kleine terugloop van het aantal kinderen is het werken met twee groepen soms overbodig, waardoor wij in de peutersruimte een verticale groep maken. Uiteraard kan dit ook te maken hebben met de vrije dagen van de ouder(s), waardoor het kind niet opgevangen hoeft te worden. Op deze groep worden kinderen opgevangen van 0 tot 4 jaar. Op deze groep houden we een maximum aantal kinderen aan van 13, waardoor er niet meer dan twee pedagogisch medewerkers tegelijk op de groep staan. Wij zullen uiteraard kijken naar de behoefte van de verschillende leeftijden en zullen het speelgoed en de activiteiten hierop aanpassen en zo nodig meenemen uit andere ruimten.

2.2 Wijziging in samenstelling stamgroep

In paragraaf 2.1 is beschreven welke groepen wij op ons kinderdagverblijf hebben. Ieder kind heeft zijn of haar eigen vaste stamgroep (baby- of peutergroep) met de vaste pedagogisch medewerkers die bij deze groep horen. Dit biedt veiligheid, geborgenheid en biedt een rustige veilige basis voor het kind. Incidenteel zullen de vaste stamgroepen (baby- en peutergroep) om planningsmatige redenen niet in de vaste samenstelling draaien, het gaat dan om een verticale groep.

Hieronder zullen we uitleg geven over wanneer we afwijken van de stamgroep:

- Door een kleine terugloop van het aantal kinderen is het werken met twee groepen onhaalbaar, waardoor wij in de peuterruimte een verticale groep maken.
- Als kinderen bijna naar de basisschool gaan, laten we ze wennen bij de BSO.
- Het kan zijn dat ouders een dag willen ruilen of een extra dag willen komen, maar de eigen groep hier geen ruimte voor heeft.
- Als er buiten wordt gespeeld. De groepen kunnen op hetzelfde tijdstip gebruik maken van de buitenruimte, maar je kunt na overleg een paar kinderen buiten laten spelen met de groep die buiten is.
- Aan het begin en het einde van de dag, als de pedagogisch medewerker haar dienst nog niet is begonnen of heeft volbracht op het tijdstip dat er kinderen worden gebracht/gehaald. Hiermee voldoen we aan de 3-uurs-norm en aan het vierogenprincipe.
- Bij ziekte of vrije dagen van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep.
- Er tijdelijk geen plaats is op de eigen stamgroep kan in overleg met de ouders een kindje ook op een andere groep geplaatst worden.
- Kinderen hebben de behoefte om de wereld om hen heen te verkennen, waardoor wij regelmatig de deuren van beide stamgroepen open zetten. Op deze manier creëren we voor de kinderen meer bewegings- en speelruimte. Het wordt aan het inzicht van de pedagogisch medewerkers overgelaten wanneer zij de deuren openzetten. Wanneer de sfeer op de groep(en) het niet toelaat zal besloten worden het "samen spelen" moment niet te laten plaatsvinden.

Wij zien het kinderdagverblijf als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Het werkt positief voor de sociale ontwikkeling, de kinderen wennen aan meerdere medewerkers en gaan spelenderwijs relaties aan met andere kinderen.

Hieronder zullen we uitleg geven over hoe we omgaan met het afwijken van de stamgroep:

- We kijken altijd naar de individuele behoeften van het kind, en of zij in staat zijn de stamgroep te verlaten.
- We houden er rekening mee of het kind aansluiting kan vinden bij andere kinderen. Mocht dit niet zo zijn, zullen we een vriendje laten meegaan naar de andere groep. Als er alsnog geen aansluiting gevonden kan worden, zal de overplaatsing niet plaatsvinden.
- We zullen kijken en overleggen met de kinderen, in hoeverre het speelgoed uitdaging biedt. Mocht dit niet zo zijn, zullen wij speelgoed van de vaste stamgroep meenemen.
- Met de planning zal altijd de rust voor het individuele kind en de groep belangrijk blijven
- We waarborgen te allen tijde de beroepskracht-kindratio.
- We werken met vaste pedagogisch medewerkers en hebben een nauwe samenwerking tussen de groepen, waardoor kinderen niet bij onbekende medewerkers opgevangen zullen worden. Dit komt omdat wij relatief een kleine locatie zijn, waardoor iedereen elkaar kent. De nauwe samenwerking komt voort uit het feit dat wij regelmatig de deuren van beide stamgroepen open hebben, waardoor onze pedagogisch medewerkers alle kinderen op het kinderdagverblijf leren kennen.
- Ouders hebben een toestemmingsformulier ondertekend, dat zij akkoord gaan met het feit dat hun kind incidenteel niet op de eigen stamgroep wordt opgevangen.
- Als kinderen overgaan naar een volgende stamgroep, zullen we dit altijd in overleg met de ouders doen en het kind laten wennen aan de nieuwe omgeving.
- Een kind zal nooit in meer dan twee verschillende groepen worden opgevangen gedurende de week.

- We blijven altijd voldoen aan de eis van het aantal vierkante meter van de ruimten in verhouding met het aantal kinderen.

2.3 Plaatsingsbeleid

Inschrijving gebeurt door middel van het gebruikelijke inschrijvingsformulier van ZoWieZo via de website. Zodra de inschrijving bij ons binnen is, wordt het nieuwe kind toegevoegd in ons systeem en krijgt u een bevestiging. Ouders ontvangen van ons een plaatsingsvoorstel zodra wij de opvang van uw kind(eren) kunnen garanderen. Zodra hier akkoord op is, zullen wij het contract toesturen. De procedure van inschrijven vindt u uitgebreid terug in ons plaatsingsbeleid.

Hoofdstuk 3 Pedagogisch handelen

3.1 Thematisch werken (Uk & Puk)

In onze opvang wordt themagericht gewerkt. De thema's worden in onderling overleg gekozen hierbij gebruiken wij het educatieve programma Uk & Puk. Momenteel volgen onze medewerksters de opleiding Uk & Puk bij de OBD Noord West te Alkmaar. De thema's sluiten aan bij de seizoenen en feesten door het jaar heen. De spelmaterialen en het speelgoed passen we aan bij het gekozen thema. Het knutselen is gericht op het betreffende thema. Deze materialen worden bewaard in speciale opbergkisten die, behalve thematisch speelgoed, ook allerlei ideeën voor activiteiten bevatten. Voorbeelden van deze 12 thema's zijn: Hatsjoe, Ik en mijn familie, Knuffels, Oef, het is warm etc. Activiteiten zijn, behalve vrij spelen waarin de fantasie en het samenspelen belangrijk zijn, ook gerichte opdrachten. Deze opdrachten zijn nooit verplicht: kinderen zijn vrij om iets te maken of te doen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen kennismaken met diverse materialen en leren om hun creativiteit te uiten. Het aanbod van speelgoed varieert per dag.

Taal leren is namelijk een sociaal proces dat kinderen pas onder de knie krijgen in interactie (hierin verwijzen wij ook naar de NCKO interactievaardigheden) met elkaar. Die interactie is in een kleine groep makkelijker dan in een grote groep. Uk & Puk besteedt veel aandacht aan spraak- en taalontwikkeling. Alle activiteiten stimuleren de mondelinge taalvaardigheid (spreken en luisteren) en de woordenschat. De methode is geschikt voor kinderen die meer én minder taalvaardig zijn. Wij vangen nog geen kinderen op met een VVE indicatie.

3.2 Dagindeling

Iedere groep heeft een dagindeling of dagprogramma. Hierin wordt duidelijk wanneer een groep eten en drinkmomenten heeft, binnen of buiten kan spelen, vrij kan spelen, actief of rustig kan spelen, kan deelnemen aan activiteiten, maar ook uitstapjes heeft gepland. Ook themagericht werken wordt duidelijk in de dagindeling. De dagindeling hebben we uitgebreid beschreven in bijlage 1.

Met de dagindeling dragen wij bij aan de emotionele veiligheid van de kinderen. Herkenbaarheid en een bepaald vast ritme geven houvast voor de kinderen. Zo weten kinderen waar ze aan toe zijn en kunnen ze zich voorbereiden. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de dagindeling voor de kinderen duidelijk is door bijvoorbeeld te benoemen wat er op dat moment of daarna gaat gebeuren of door dit zichtbaar te maken van de dagritmekaarten.

3.3 Wenprocedure

Op een goede manier vorm geven aan deze begrippen begint met een zorgvuldig opgebouwde wenperiode voor kinderen en ouders als de opvang start. Het belangrijkste doel van de wenperiode is het kind en de ouders, het gevoel geven dat ze welkom zijn. Dat betekent dat er geïnvesteerd wordt in vertrouwde relaties, met het kind, met de kinderen onderling en met de ouders. Wanneer ouders vertrouwen hebben in de pedagogisch medewerkers zullen ze dat positieve gevoel overbrengen aan hun kind. De opbouw van een wenperiode is maatwerk, ieder kind heeft zijn eigen temperament, en zit in zijn eigen stadium van het hechtingsproces. Toch stellen we als uitgangspunt dat (gemiddeld) twee wenmomenten nodig hebben. Het begint op de meeste plekken al tijdens het intakegesprek dat ouders met de pedagogisch medewerker of leidinggevende hebben, het kind verblijft die tijd op de groep terwijl ouders elders zijn. Daarna zal steeds met een eet- en/of slaapmoment worden uitgebreid, bijvoorbeeld: tijdens het eerste wenmoment zal het kind het tafelmoment in de ochtend meemaken en voor het middageten weer opgehaald worden. De volgende uitbreiding is meestal het bijwonen van de middagmaaltijd, om voor het slapen weer naar huis te gaan. Tenslotte zal het kind zozeer gewend zijn aan de nieuwe omgeving, andere volwassenen dan de ouders en andere kinderen om zich heen, dat het blijft slapen. Er vindt continue afstemming met ouders plaats over de voortgang van dit wenproces. Wanneer kinderen binnen de kinderopvang van groep of opvangvorm

veranderen, wordt ook aandacht besteed aan het wennen in de nieuwe groep. Dit gebeurt onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers en verschilt sterk per kind. Ook hier geldt dat het om maatwerk gaat. In ons wenbeleid wordt omschreven hoe we daar concreet mee om wordt gegaan.

3.4 Observatie (ZIKO)

We werken met de observatiemethode ZIKO voor kinderen van 0-4 jaar, deze wordt extra ondersteund door Zo observatielijsten. De pedagogisch medewerkers kunnen gebruik maken van de observatielijsten Zo beweeg ik, Zo praat ik en Zo doe ik. Vanwege de scholing in het VVE programma Uk en Puk zullen wij in samenwerking met de OBD kijken welk observatiesysteem het beste past bij de gehele organisatie. Wij zullen medio september 2019 met een scholings/trainingsaanbod komen voor het nieuwe observatie/kindvolgsysteem.

De kinderen volgen wij in hun dagelijkse ontwikkeling, de mentor heeft de verantwoordelijkheid over de registratie hiervan. De ZIKO observatie doen wij één keer per jaar, die vindt plaats rond de verjaardag. De ontwikkeling en de observaties bespreekt de mentor met de ouders tijdens een oudergesprek. Voor de tweede verjaardag, derde en vierde verjaardag vindt er weer een observatie plaats en volgt er ook een overdracht naar de BSO. Tijdens dit gesprek staat het welzijn en de ontwikkeling van het kind centraal en wordt de nieuwe mentor wordt voorgesteld aan de ouders. Het doel van de observaties op deze groep is het meten en signaleren van het welbevinden van het individuele kind binnen de groep.

Momenteel vindt er nog geen overdracht plaats naar het basisonderwijs of een andere BSO, dit gaat vanaf februari 2018 opgepakt worden door de pedagogisch manager. Zij gaat met de basisscholen waar wij mee samenwerken contact opnemen over de overdracht van de kinderen. De pedagogisch manager zal de ontwikkelingsdoelen waar wij mee werken met de basisscholen bespreken en mogelijk aanvullen.

Daarnaast willen wij actief gaan deel aan de gemeentelijk overleggen binnen de gemeente Heerhugowaard. De pedagogisch manager zal de contacten met Centrum Jeugd en Gezin en de jeugdverpleegkundige van de GGD gaan versterken voor een betere samenwerking.

3.5 Mentorkinderen

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. Hierbij kunt u denken aan; intakegesprek, oudergesprekken, overgangsgesprekken van de babygroep naar de peutergroep en overgangsgesprekken van de peutergroep naar de BSO.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd. De mentor is het vaste aanspreekpunt voor de ouder en zij zal ook als uw kind 4 jaar is de overdracht voorzien naar de basisschool en de BSO (na toestemming van ouders) waar het kind eventueel gebruik van zal maken.

3.6 Zindelijkheidstraining

Een kind die een luier draagt, wordt regelmatig gecontroleerd op een vieze luier en zo nodig verschoond. Wij hanteren vaste verschoon- en toiletmomenten tijdens een de dag.

Wanneer de ouders van het kind thuis met zindelijkheidstraining bezig zijn en het kind er zelf aan toe is, kan dat op het kinderdagverblijf worden voortgezet. Kinderen zien hoe andere kinderen met de zindelijkheidstraining bezig zijn en worden daardoor gestimuleerd. Dit wordt spelenderwijs gedaan met boekjes over het potje en zindelijk worden en met stickers plakken. Kinderen die aangeven zelf te willen plassen krijgen die ruimte. Deze kinderen mogen zonder luier rondlopen, wanneer er ongelukjes gebeuren, wordt dit positief opgelost. Er wordt altijd geprezen als het kind een behoefte op het toilet of potje doet. Dit wordt nog eens extra ondersteund door een beloningskaart. Dit is een formulier waar de kinderen een sticker mogen plakken als ze de behoefte op de wc hebben gedaan. Kinderen die zelf naar het toilet kunnen gaan, doen dit onder begeleiding van onze pedagogisch medewerkers.

3.7 Kinderparticipatie

Bij Kinderopvang Zowiezo wordt daar waar mogelijk gestreefd naar kinderpaticipatie. Goed kijken en luisteren naar kinderen en ze, zo mogelijk, mee laten denken. Bijvoorbeeld bij de keuze van een liedje een activiteit of een spel. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen weten en voelen dat ze alles mogen vragen en zeggen met respect voor een ander. Doordat de pedagogisch medewerkers zich bewust zijn van hun interactievaardigheden zijn zij prima in staat om een veilige omgeving te creëren waarin een kind kind mag zijn en waarin er ruimte is voor persoonlijke ontwikkeling.

Hoofdstuk 4 Gezondheid

4.1 Eten en drinken (flesvoeding)

Bij Zowiezo wordt er met elkaar als groep gegeten en gedronken. Gezamenlijk eten vinden wij heel erg belangrijk. Naast dat eten en drinken goed voor de ontwikkeling van het kind is, heeft het ook een sociale functie, biedt het sfeer en een moment van rust. De pedagogisch medewerkers verzorgen de broodmaaltijden, het drinken, fruit en de tussendoortjes. Uiteraard wordt bij het eten en drinken de hygiëne in acht genomen. Kinderen hebben goede voeding nodig om te groeien en zich te ontwikkelen. Er zijn verschillende tafelmomenten waarbij de kinderen verschillende soorten voeding en drinken aangeboden krijgen. De kinderen eten samen met de pedagogisch medewerkers aan tafel. Kinderen worden nooit gedwongen hun bord leeg te eten. Ze krijgen kleine porties op hun bord en ze worden gestimuleerd voldoende te eten. Bij een afwijkend eetpatroon of andere bijzonderheden zullen de ouders door de pedagogisch medewerkers worden ingelicht. De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat de baby's en peuters goed drinken. 's Morgens en tijdens de lunch wordt er gedronken. In de middag en aan het eind van de middag krijgen de kinderen nogmaals iets te drinken. De kinderen krijgen melk, thee en water. Kinderen kunnen altijd water drinken als zij willen. De ouders brengen flesvoeding en eventueel de warme maaltijd zelf mee voor hun kindjes. Het is altijd mogelijk om borstvoeding te geven of mee te brengen in een koeltas of ingevroren. We werken conform het voedingsbeleid en het hygiënebeleid.

4.2 Trakteren op de groep

Bij een verjaardag mag een kind een traktatie uitdelen. De pedagogisch medewerkers vieren samen met het jarige kind zijn/haar verjaardag. In overleg met de ouders en pedagogisch medewerkers kijken we welke dag de verjaardag gevierd wordt. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een feestmuts, een feeststoel en een gezellig feestje.

De kinderen mogen trakteren op de groep. Niet alle traktaties zijn echter geschikt om uit te delen. Zo gaat onze voorkeur bijvoorbeeld uit naar een hartige i.p.v. zoete traktatie. Ouders kunnen altijd overleggen met de pedagogisch medewerkers over een geschikte traktatie.

4.3 Ziektebeleid

In geval van ziekte worden de ouders verzocht de kinderopvang hier altijd over te informeren, dit kan telefonisch en via ons online systeem Konnect.

Indien nodig zullen wij, bij besmettelijke ziektes, contact opnemen met de GGD. Zo nodig zullen alle ouders hierover door ons geïnformeerd worden. Op het kindercentrum zal informatie, welke van belang is voor de ouders, op worden gehangen zodat ouders hier alert op kunnen zijn bij hun eigen kind. Voor het toedienen van medicatie, moet de ouder een medicijnverklaring ondertekenen.

In de huisregels voor de ouders wordt de ouders gevraagd zieke kinderen of kinderen die een besmettingsgevaar voor anderen kunnen opleveren. Enerzijds omdat het personeel niet adequaat is opgeleid om zieke kinderen te verzorgen en omdat er onvoldoende tijd beschikbaar is voor het verzorgen van een ziek kind en om het welbevinden van het kind zelf. Anderzijds omdat in geval van een besmettelijke ziekte het kind de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers kan besmetten. Uitwerkingen hierover staan beschreven in het beleid infectieziekten en besmettingsgevaar en het protocol verstrekking geneesmiddelen en medische handelingen.

Hoofdstuk 5 Veilige omgeving

5.1 Veilige omgeving

Een veilige leefomgeving wordt bepaald door fysieke en emotionele veiligheid. Aan de zorg voor fysieke veiligheid wordt door ons vanuit het Convenant Kwaliteit Kinderopvang invulling gegeven waar het bijvoorbeeld gaat over beschikbare vierkante meters binnen- en buitenruimte per kind. Met betrekking tot hygiëne, veiligheid en ziektes richten we ons op de laatste versies van het RIVM en werken wij met de KIDDI app. Daarnaast werken wij met een veiligheids en gezondheidsbeleid, hierin staat beschreven hoe wij omgaan met de veiligheid en de gezondheid van de kinderen en de medewerkers. De risico/inventarisatie veiligheid en een risico inventarisatie gezondheid wordt is een vast onderdeel in ons werkoverleg. Hierin wordt er onderwerp vanuit het veiligheid en gezondheidsbeleid besproken. Dit zorgt voor een natuurlijk en goed gedragen beleid waarin de medewerkers bewust omgaan met de veiligheid en de gezondheid van de kinderen en collega's binnen Zowiezo kinderopvang. Jaarlijks vinden er GGD-inspecties plaats zij toetsen de kwaliteit van de opvang, de GGD-rapporten kunnen via een link op onze website gelezen worden.

5.2 Drie-uursregeling

In ons pedagogisch beleidsplan beschrijven wij op welke tijden er afgeweken kan worden van de beroepskracht-kindratio en op welke tijden in ieder geval niet wordt afgeweken en derhalve wordt voldaan aan de beroepskracht-kindratio. Per 1 januari 2018 zijn er geen tijdvakken meer waarbinnen afwijken van de beroepskracht-kindratio wel of niet is toegestaan. Zowiezo kinderopvang mag deze tijdstippen voortaan zelf bepalen.

Tijdens de opvang die geopend is van 07.00 uur tot 18.00 uur wijken wij op de onderstaande dagen de volgende tijden af. Wij wijken tussen 07.30 uur en 08.30 uur en 16.30 uur en 17.30 uur af van het BKR, dit doen wij om de werkdag van de medewerk(st)ers een acceptabele werkdag van 8,5 uur te geven. Tevens wijken af tussen 13.00 uur en 14.00 uur zodat de pedagogisch medewerkers pauze kunnen houden.

Op de maandag t/m vrijdag wijken wij af op de volgende tijden:

- Tussen 07.30 uur en 08.30 uur
- Tussen 13.00 uur en 14.00 uur
- Tussen 16.30 uur en 17.30 uur

5.3 Ruimtes

Onze binnenruimtes zijn zo ingericht dat kinderen zich daar vrij in kunnen bewegen. Er zijn verschillende speelhoeken aanwezig, zoals een bouwhoek, een poppenhoek, een knusse hoek leeshoek, enzovoort. Het speelgoed is opgeborgen in open kasten of in bakken met daarop foto's van wat er in de bak zit, zodat kinderen er zelf goed bij kunnen en weten waar ze welk speelgoed kunnen vinden. De ruimte is herkenbaar en vertrouwd voor kinderen, omdat hun eigen knutselwerkjes worden opgehangen. Ook foto's van kinderen die op de groep aanwezig zijn – op ooghoogte – in de groepsruimte. Dit biedt aanleiding voor gesprekken tussen pedagogisch medewerkers en kinderen, en kinderen onderling. Er wordt bij inrichting gelet op een goede balans tussen rust en uitdaging en afstemming op ontwikkelingsleeftijd. Onze buitenruimtes zijn zodanig ingericht dat er verschillende activiteiten naast elkaar kunnen plaatsvinden. De ondergrond varieert: tegels, (kunst)gras, zand, houtsnippers. Iedere dag spelen wij minimaal één keer per dag buiten (uitzonderingen daargelaten). Alvorens buiten te spelen controleert een pedagogisch medewerker de buitenruimte op dingen die daar niet thuis horen.

5.4 Groepen

Een groep kinderen bij elkaar vraagt om aandacht en begeleiding. De pedagogisch medewerkers maken kinderen op elkaar attent, organiseren gezamenlijke activiteiten, nodigen kinderen uit om met elkaar te spelen of elkaar te helpen en komen zo nodig tussenbeide wanneer kinderen in conflict met elkaar raken. Zij observeren gedurende de dag hoe het spelen met en/of naast elkaar verloopt. De pedagogisch medewerkers weten goed wat er in de groep speelt en waar behoeftes van kinderen liggen, zodat zij vervolgens hierbij kunnen aansluiten met aanbod en/of begeleiding. Daarnaast zorgt de pedagogisch medewerker voor een goede sfeer op de groep. Emoties en uitingen daarvan, zoals vrolijk, boos, blij, verdrietig, lachen, huilen en humor, worden geaccepteerd en benoemd. De pedagogisch medewerkers helpen kinderen om hier op een goede manier mee om te gaan.

5.5 Materiaal en activiteiten

Wij zorgen voor voldoende en divers materiaal. Het materiaal wordt ingezet voor uitdaging en stimulering van: grove en fijne motoriek, sensomotorisch spel (bijvoorbeeld zand, water, rijst, enz.), knutselen en creativiteit, muziek en beweging, rollenspel, constructiespel, rekenen en cijfers, taal, natuur, wetenschap, culturele diversiteit. De pedagogisch medewerker biedt materiaal en/of activiteiten aan, themagericht of vrij spel, en speelt in op de behoefte en het ontwikkelingsniveau van kinderen. Tevens begeleidt de pedagogisch medewerker de interacties tussen kinderen en ziet de pedagogisch medewerker erop toe dat de kinderen respectvol met elkaar en het materiaal omgaan. Dit geldt met name voor de peuters, bij de baby's gaat het om een groot deel om de verzorging. We doen veel poppenspelletjes en kiekeboe. Als het weer en de groep het toelaat gaan we vaak met de kinderen wandelen in de omgeving. De uitgangspunten hiervan zijn te vinden in ons protocol Uitstapjes.

Hoofdstuk 6 Personeel

6.1 Medewerkers

We zorgen voor continuïteit op de groepen door zoveel mogelijk vaste personeelsleden op vaste dagen te laten werken. We werken met pedagogisch medewerkers die verantwoordelijk zijn voor hun eigen ruimte en locatie onder leiding van een leidinggevende.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een diploma dat vereist is voor het werken in de kinderopvang (conform de CAO Kinderopvang). Ook hebben alle medewerkers, stagiaires en invalkrachten een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Vanaf maart 2018 zullen al onze medewerkers geregistreerd staan in het personenregister. De sector kinderopvang werkt met een beroeps- en meldcode waar alle medewerkers zich aan dienen te houden. Binnen het kader van de deskundigheidsbevordering van onze medewerkers organiseren wij regelmatig bijeenkomsten voor ons personeel. Door het aanbieden van cursussen, workshops of trainingen houden wij de expertise van onze medewerkers op peil en wordt die waar nodig verbeterd. Binnen de diverse vestigingen bestaat een uitwisseling van kennis en ervaring tussen medewerkers.

Alle pedagogisch medewerkers binnen Kinderopvang ZoWieZo beschikken over een diploma kinder-EHBO en BHV- diploma via het Oranje Kruis. Zij weten bij ongelukken of onwel raken van kinderen en volwassenen hoe zij moeten handelen. Jaarlijkse onderhouden wij deze kennis en vaardigheden door de medewerkers jaarlijks een herhalingstraining te laten volgen.

Daarnaast zijn wij een erkend leerbedrijf voor het SBB. Dat betekent dat er bij ons leerlingen in opleiding stage kunnen lopen. Zij volgen een Beroeps Opleidende Leerweg (BOL) of een Beroeps Begeleidende Leerweg via het Horizon College of een andere erkende onderwijsinstelling. We werken conform het stageprotocol.

Hoofdstuk 7 Ouders

7.1 Contact met de ouder

Contact en openheid over het te voeren beleid naar ouders wordt door de directie en de pedagogisch medewerkers van Kinderopvang ZoWieZo gezien als zeer belangrijk voor de kwaliteit van de opvang. Door een goede afstemming over en weer, zijn de medewerkers in staat, om de kinderen tijdens hun verblijf op het dagverblijf beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen ouders via de pedagogisch medewerkers een beeld van wat hun kind beleeft tijdens hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt en ontwikkelt.

De directie informeert ouders over het te voeren beleid met betrekking tot:

- verantwoorde kinderopvang;
- het pedagogisch beleid;
- het aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie;
- mentor kinderen;
- scholing van de beroepskrachten;
- het te voeren beleid inzake veiligheid en gezondheid, waaronder de risico-inventarisatie;
- de oudercommissie;

Deze informatie is gedetailleerd genoeg om ouders een correct beeld van de praktijk te geven. En uiteraard sluit de praktijk aan bij de informatie die aan de ouders verstrekt is.

7.2 De ouder als klant

Ouders zijn verantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van hun kinderen. Deze verantwoordelijkheid blijven zij dragen, ook als zij hun kind voor een bepaalde tijd aan de zorg van de kinderopvang toevertrouwen. De groepsleiding neemt de directe zorg en opvoeding waar op het moment dat het kind op de kinderopvang is. Ouders krijgen de gelegenheid om binnen de mogelijkheden die de kinderopvang biedt bijzonderheden met betrekking tot de zorg en opvoeding van hun kind over te dragen aan de mentor pedagogisch medewerker. In geval van bijzondere gezinsomstandigheden waarbij het noodzakelijk is om de ouder te ontlasten c.q. te ondersteunen, is het mogelijk dat op indicatie van bijvoorbeeld het consultatiebureau of de huisarts, een kind met voorrang wordt geplaatst.

7.3 Samenwerking met ouders

Wij vinden het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij wat er op de kinderopvang gebeurt. In het belang van het kind wil de groepsleiding ook graag geïnformeerd worden over zaken in de thuissituatie, voor zover dit het welzijn en welbevinden van het kind betreft.

Deze betrokkenheid en uitwisseling van informatie gebeurt in principe dagelijks bij het brengen en halen van de kinderen. Pedagogische medewerkers streven ernaar tijd en aandacht te hebben voor ieder kind en zijn ouders. Kind en ouders worden goed ontvangen en er is tijd om informatie over het kind uit te wisselen. Bij het ophalen worden ouders geïnformeerd over wat er binnen de dag(deel) heeft plaatsgevonden. Ook zijn er intensieve contacten met de ouders tijdens het intakegesprek en gesprekken behorend bij het peutervolgsysteem van de peuterestafette.

7.4 Communicatie met ouders

Via nieuwsbrieven worden ouders geïnformeerd over het pedagogisch handelen in de praktijk. Wanneer ouders betrokken zijn bij één gezin één plan, is er vanuit de pedagogisch manager regelmatig contact met de ouders en de verschillende zorginstellingen over de ontwikkeling van het

kind. We organiseren ouderbijeenkomsten met een bepaald opvoedthema en geven hierin adviezen die te maken hebben met ontwikkelingsstimulering. Dit kan variëren van een ouderavond met onderwerpen die door de ouders zijn aangegeven, tot open dag of een kerstfeest met ouders en kinderen. Hierover worden de ouders door zowel mondeling als schriftelijk geïnformeerd. We geven ook ouders informatie vooraf aan het thema mee waarin zij thuis aan de slag kunnen met activiteiten. Ook adviseren we ouders om lid te worden van de lokale bibliotheek zodat kinderen worden voorgelezen waardoor de taalontwikkeling dagelijks gestimuleerd kan worden zowel op de opvang als in de thuissituatie.

7.5 Oudercommissie

De Oudercommissie bepaalt haar eigen werkwijze. Ze is in staat haar adviesrecht, gevraagd en ongevraagd, te gebruiken over elk voorgenomen besluit met betrekking tot het beleid van Kinderopvang ZoWieZo. De directie kijkt slechts af van een gevraagd advies van de oudercommissie als ze schriftelijk en gemotiveerd aangeeft dat het belang van de kinderopvang zich tegen het advies verzet. De directie verstrekt de oudercommissie tijdig, gevraagd en ongevraagd, mondelinge en schriftelijke informatie die zij, voor de vervulling van hun taak, redelijkerwijs nodig hebben. De directie en pedagogisch medewerkers van Kinderopvang ZoWieZo zijn geen lid van de oudercommissie. Tenminste viermaal per jaar komt de oudercommissie samen met de leidinggevende om vragen te beantwoorden en zaken toe te lichten die op dat moment binnen de oudercommissie spelen.

7.6 Klachtenprocedure en Geschillencommissie

“Bent u tevreden vertel het een ander, heeft u een klacht vertel het ons” is het uitgangspunt van Kinderopvang ZoWieZo. Als een ouder ontevreden is over een werkwijze of andere zaken, wordt verzocht dit in eerste instantie aan de pedagogisch medewerker van de betreffende groep of de directie voor te leggen (dit is niet verplicht). Leidt dit echter niet tot een bevredigende afhandeling, dan kan er een klachten- of verbeterformulier worden ingevuld welke op alle locaties aanwezig is. Met dit formulier kan de ouder zich wenden tot de interne klachtencommissie die Kinderopvang ZoWieZo heeft ingesteld. Er bestaat altijd de mogelijkheid om zich met klachten direct te wenden aan de interne klachtencommissie of zelfs aan de Geschillencommissie kinderopvang, waaraan Kinderopvang ZoWieZo zich verbonden heeft. (zie website Klachtenprocedure en klachtenformulier)

De directie leeft geheimhoudingsplicht na. Ze zorgt dat over elk kalenderjaar een openbaar verslag wordt opgesteld in geval er klachten behandeld zijn door de Geschillencommissie. In dat verslag komen minimaal een aantal zaken aan de orde:

- Beknopte omschrijving van de regeling;
- De wijze waarop de directie de regeling onder de aandacht heeft gebracht;
- De samenstelling van de klachtencommissie
- De mate waarin de interne klachtencommissie haar werk heeft kunnen verrichten;
- Het aantal en de aard van de behandelde klachten;
- De strekking van de oordelen en de aanbevelingen gedaan door de verschillende klachtencommissies.

De regeling is schriftelijk vastgelegd, de klacht moet door de ouder schriftelijk bij de houder ingediend worden. De houder zal zorgvuldig de klacht onderzoeken. De ouders worden zoveel mogelijk op de hoogte gehouden van de voortgang van afhandeling. De klacht, rekening houdend met de aard ervan, wordt zo spoedig mogelijk behandeld. De klacht zal uiterlijk zes weken na indiening bij de houder worden afgehandeld. De ouder ontvangt een schriftelijk met omkleed oordeel op de klacht. In het oordeel wordt een concreet termijn gesteld waarbinnen eventuele maatregelen gerealiseerd worden.

Bijlage I Huisregels

- Kinderopvang ZoWieZo is geopend van maandag tot vrijdag van 7:00-18:00 uur, met een verlengde openingstijd vanaf 06.30 uur en tot 18.30 uur.
- Probeer uw kind voor 9 uur te brengen, dit i.v.m. het starten van de ochtend. Mocht u een keer later zijn, bel ons dan op zodat wij door kunnen gaan met het programma.
- Voorzie alles van naam. Denk aan jas, tas, beker enz.
- Trek uw kind altijd gemakkelijk kleding aan, zodat het lekker kan spelen.
- Haalt iemand anders dan de ouders uw kind op, meld dit van te voren. Zo kunnen wij het kind alvast voorbereiden en is het voor ons ook duidelijk. Mocht uw kind door iemand anders gebracht worden, zorg dan voor een duidelijke overdracht naar de pedagogisch medewerksters. Dit kan telefonisch, maar ook per mail of op de betreffende locatie.
- Bij ziekte van uw kind, stelt u de pedagogisch medewerkers z.s.m. op de hoogte en vindt er overleg plaats over de mogelijkheid van de opvang.
- Kinderen met een besmettelijke aandoening (zoals bijv. een koortslip, krentenbaard, ontstoken oogjes of kinderzeer) mogen onder bepaalde voorwaarden komen. Als het niet direct in contact kan komen met de buitenwereld en altijd in goed overleg met de pedagogisch medewerkers op de locatie.
- Kinderen met waterpokken mogen komen, als het kind geen hinder ondervindt van de ziekte.
- Bij koorts (temperatuur van 38°C) wordt u gebeld. Indien uw kind meer zorg en aandacht nodig heeft dan wij kunnen bieden, verzoeken wij u om uw kind zo spoedig mogelijk op te halen. In sommige omstandigheden zijn kinderen met koorts nog prima in staat om te functioneren en zullen wij in overleg met u bepalen wat te doen.
- Mocht uw kind medicijnen nodig hebben, dient een medicatieformulier in te vullen en deze te voorzien van een handtekening. Daarnaast wordt de medicatie uitsluitend toegediend, wanneer deze wordt overhandigd in de originele verpakking.
- Als uw kind jarig is, vieren we dit natuurlijk. Samen overleggen we wanneer het gevierd kan worden. Indien u hier echter geen prijs op stelt, kunt u dit van te voren doorgeven aan de pedagogisch medewerkers. U mag een fotocamera meegeven; wij verzoeken u wel vriendelijk de privacy van de andere kinderen te waarborgen.
- Tijdens leuke gelegenheden of uitjes zullen wij van de kinderen foto's maken, als u als ouders interesse heeft in deze foto's, dan appen wij die graag door via de telefoon. Mocht u bezwaar hebben tegen het vrijgeven van de groepsfoto's waar uw kind op staat, dan kunt u dit kenbaar maken op de toestemmingsformulieren die bij aanvang door u worden ingevuld.
- Als er persoonlijke gegevens veranderen (bijvoorbeeld een adres of telefoonnummer), wilt u dit dan zo spoedig mogelijk aan ons doorgeven aan de coördinator planning of via uw eigen persoonlijke pagina via Konnect.

Bijlage II Dagprogramma verticale groep

Bij Kinderdagverblijf Zowiezo hebben we een vast ritme voor de activiteiten van de dag. Dat geeft uw kind een bekend en vertrouwd gevoel. De jonge baby's volgen zoveel mogelijk het ritme (voeding, slapen, spelen) dat zij thuis gewend zijn. Als uw baby wat ouder is, zal hij het ritme als zijn leeftijdsgenootjes overnemen.

Dagelijks organiseren waarbij wij activiteiten waarbij kinderen samen iets doen of juist individueel kunnen spelen. Elk moment dat we individueel of groepsgewijs met de kinderen bezig zijn, zorgen we voor een gezellig samenzijn. Bij mooi weer gaan we natuurlijk naar buiten met de peuters en de oudste baby's. Als het even kan, maken we een gezellige wandeling met de buggy in de buurt.

Globale dagindeling

Om u een indruk te geven, ziet onze globale dagindeling voor de babygroep en peutergroep voor de dagopvang er als volgt uit:

7.00 – 9.00 uur

De kinderen worden gebracht en er vindt een overdracht plaats van de ouders naar de pedagogisch medewerker. Kinderen gaan vrijspelen. We leggen uitnodigend materiaal klaar in de verschillende hoekjes of in de box.

9.00 uur

De kinderen gaan gezamenlijk aan tafel voor een fruithapje en iets te drinken (water, lauwe thee). We lezen we een boekje voor of zingen we liedjes.

9:30 uur

Vast verschoonmoment. Sommige kinderen gaan slapen en de andere kinderen gaan vrij spelen.

10.00- 11:00 uur

Sommige baby's krijgen een flesvoeding, afhankelijk van hun eigen ritme. Andere kinderen doen een activiteit, gaan naar buiten of doen een gestructureerde VVE- activiteit met begeleiding van de pedagogisch medewerker. Er is ruimte voor kwalitatieve tijd met de individuele kinderen.

11.30 uur

De kinderen lunchen gezamenlijk aan tafel. We zingen het liedje 'Smakelijk eten'. We genieten van een gezonde en gevarieerde broodlunch. De kinderen drinken thee, water of melk. Als de jongere baby's wakker zijn dan mogen ze er natuurlijk bij zijn.

12.15 – 12.30 uur

Vast verschoonmoment

12.30 – 14.30 uur

De kinderen die gaan slapen, brengen we naar bed. De andere kinderen gaan begeleid spelen (herhaling van de VVE-activiteit in de ochtend, boekje voorlezen, muziek luisteren, knutsel activiteit etc.). Vrijspelen kan ook: we leggen uitnodigend materiaal klaar in de verschillende hoekjes of in de box.

14.30 uur

Vast verschoonmoment

15.00 uur

De kinderen gaan gezamenlijk aan tafel en eten een rijstwafel of cracotte . Ze krijgen drinken (water of, lauwe thee). De jongere baby's krijgen – afhankelijk van hun ritme – de middagfles.

15.30 – 16.30 uur

Sommige baby's hebben nog een slaapje nodig. De andere kinderen gaan begeleid spelen (boekje voorlezen, muziek luisteren, knutsel activiteit etc.) of gaan vrij spelen. Dat kan binnen en buiten. Er is ruimte voor kwalitatieve tijd met de individuele kinderen.

17.00 uur

Eet- en drinkmoment (water, rijstwafel, cracotte). Vast verschoonmoment. Vanaf 16.30 uur kunnen de kinderen gehaald worden en vindt de overdracht aan de ouders plaats.

17.15 – 18.00uur

De kinderen gaan vrij spelen of begeleid spelen. Als de kinderen gehaald worden dan vindt er een overdracht aan de ouders plaats.